

เส้นทางสายหลักของกัมพูชา

ก่อนยุคสงครามกลางเมืองในช่วงทศวรรษที่ 1970 กัมพูชามีถนนทั่วทั้งประเทศความยาวทั้งสิ้น 34,000 กิโลเมตร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นถนน 2 ช่องจราจร ที่สร้างขึ้นในช่วงทศวรรษที่ 1930 ขณะที่อยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศส อย่างไรก็ตาม สงครามที่เกิดขึ้นและยืดเยื้อมานานกว่า 10 ปี ทำให้ระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ รวมทั้งถนนจำนวนมากในกัมพูชา ถูกทำลายลง จนเหลือไม่ถึงร้อยละ 40 ของถนนที่มีอยู่เดิม และถนนที่เหลืออยู่ก็มีสภาพทรุดโทรมจนบางแห่ง ไม่สามารถใช้งานได้ ซึ่งไม่เพียงเป็นอุปสรรคต่อการคมนาคมภายในประเทศ แต่ยังส่งผลกระทบต่อการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของกัมพูชาอีกด้วย ดังนั้น ภายหลังเหตุการณ์ความไม่สงบยุติลงรัฐบาลกัมพูชาจึงมี นโยบายเร่งพัฒนาเส้นทางคมนาคมในประเทศ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มเติบโตขึ้นทุกขณะ รวมทั้งเพื่อเชื่อมโยงการคมนาคมกับประเทศต่าง ๆ อันจะเอื้อต่อการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ ภายในภูมิภาคเดียวกันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้ Ministry of Public Works and Transport เป็นหน่วยงาน ที่รับผิดชอบโดยตรงในการก่อสร้างและและพัฒนาเส้นทางคมนาคมของกัมพูชา

ถนนสายหลักหรือเส้นทางสายหลัก (National Road) แต่ละสายในกัมพูชามีตัวเลขกำกับเพียงหนึ่งหลัก เช่นเดียวกับทางหลวงของไทย ส่วนถนนสายรองหรือเส้นทางสายรอง (Feeder Road) มีตัวเลขกำกับเพิ่มเป็น 2 หลัก หรือ 3 หลัก อาทิ เส้นทางหมายเลข 48 เป็นเส้นทางสายรองที่แยกออกมาจากเส้นทางหมายเลข 4 ซึ่งเป็นเส้นทางสายหลัก เป็นต้น สำหรับเส้นทางสายหลักของกัมพูชาทั้งสิ้น 7 สาย ได้แก่

- **เส้นทางหมายเลข 1** เริ่มต้นจากกรุงพนมเปญ ผ่านจังหวัด **Kandal** ซึ่งเป็นจังหวัดรอบนอกกรุงพนมเปญ และเป็นจุดข้ามแม่น้ำโขงเพื่อต่อไปยังจังหวัด **Prey Veng** และจังหวัด **Svay Rieng** ก่อนไปสิ้นสุดที่ด่านชายแดน Bavet ซึ่งติดกับด่านสากล Moc Bai ของเวียดนาม เส้นทางหมายเลข 1 มีระยะทางรวม 167 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง ประมาณ 3.0-3.5 ชั่วโมง โดยในช่วง 60 กิโลเมตรแรก เป็นถนนลาดยางซึ่งมีสภาพชำรุดเป็นช่วง ๆ ส่วนที่เหลือเป็น ถนนลาดยางมีสภาพดีตลอดจนสุดสาย นอกจากสภาพถนนที่ทรุดโทรมในบางช่วงแล้ว การเดินทางโดยเส้นทางหมายเลข 1 ยังมีอุปสรรคจากการไม่มีสะพานข้ามแม่น้ำโขงบนเส้นทางดังกล่าว จึงต้องอาศัยแพขนานยนต์เป็นพาหนะข้ามฟาก ปัจจุบันมีการพัฒนาเส้นทางหมายเลข 1 โดยได้รับความช่วยเหลือจากญี่ปุ่นในการปรับปรุงเส้นทางในช่วงที่ชำรุด รวมทั้งสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กข้ามแม่น้ำโขง คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2550

- **เส้นทางหมายเลข 2** เริ่มต้นจากกรุงพนมเปญ ผ่านจังหวัด **Kandal** ไปสิ้นสุดที่จังหวัด **Takeav** เป็นถนนลาดยางไหล่ทางแคบ ระยะทางรวม 121 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 1.5-2.0 ชั่วโมง

- **เส้นทางหมายเลข 3** เริ่มต้นจากกรุงพนมเปญ ผ่านจังหวัด **Kandal** จังหวัด **Kampong Speu** จังหวัด **Takeav** ไปยังจังหวัด **Kampot** และเลียบชายฝั่งไปจนบรรจบกับเส้นทางหมายเลข 4 ที่จังหวัด **Sihanoukville** ระยะทางรวม 202 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 3.5-4.0 ชั่วโมง ทั้งนี้ เส้นทางจากกรุงพนมเปญถึงจังหวัด **Kampot** ระยะทาง 148 กิโลเมตร เป็นถนนลาดยางแต่ชำรุดและมีลักษณะขรุขระ ปัจจุบันอยู่ระหว่างขยายถนนเป็น 4 ช่องจราจร และปรับปรุงพื้นผิวถนนด้วยการลาดยางแล้วเสร็จประมาณร้อยละ 80 ของเส้นทางทั้งหมด

- **เส้นทางหมายเลข 4** เริ่มต้นจากกรุงพนมเปญ ผ่านจังหวัด **Kampong Speu** จังหวัด **Kaoh Kong** ไปสิ้นสุดที่จังหวัด **Sihanoukville** ระยะทางรวม 226 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 3-4 ชั่วโมง เส้นทางหมายเลข 4 เป็นถนนลาดยางที่มีสภาพดีที่สุดใน และเป็นเส้นทางขนส่งสินค้าสายสำคัญที่สุดของกัมพูชา
- **เส้นทางหมายเลข 5** เริ่มต้นจากกรุงพนมเปญ ผ่านจังหวัด **Kandal** จังหวัด **Kampong Chhnang** จังหวัด **Pouthisat** จังหวัด **Batdambang** จังหวัด **Banteay Meanchey** ไปสิ้นสุดที่ด่านชายแดนปอยเปต-อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ระยะทางรวม 407 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 5.5-7.5 ชั่วโมง เส้นทางหมายเลข 5 เป็นถนนลาดยางสภาพดียกเว้นช่วงอำเภอศรีโสภณ จังหวัด Banteay Meanchey ไปถึงด่านชายแดนปอยเปต-อรัญประเทศ ระยะทาง 49 กิโลเมตร ซึ่งมีสภาพชำรุดทรุดโทรมมากในช่วงฤดูฝน ใช้งานได้เฉพาะในช่วงฤดูแล้ง
- **เส้นทางหมายเลข 6** เริ่มต้นจากกรุงพนมเปญ ผ่านจังหวัด **Kandal** จังหวัด **Kampong Cham** จังหวัด **Kampong Thom** จังหวัด **Siem Reab** และไปบรรจบกับเส้นทางหมายเลข 5 ที่อำเภอศรีโสภณ จังหวัด **Banteay Meanchey** ระยะทางรวม 416 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 6.5-8.0 ชั่วโมง เส้นทางหมายเลข 6 เป็นถนนลาดยางสภาพดียกเว้นช่วงจังหวัด Siem Reab-อำเภอศรีโสภณ ระยะทาง 90 กิโลเมตร เป็นถนนลูกรัง ซึ่งพอใช้งานได้ในช่วงฤดูแล้ง ส่วนในช่วงฤดูฝนไม่ค่อยสะดวกต่อการใช้งาน
- **เส้นทางหมายเลข 7** เริ่มต้นจากจังหวัด **Kampong Cham** ผ่านจังหวัด **Kracheh** จังหวัด **Stoeng Treng** ไปสิ้นสุดที่ด่านชายแดนบ้านโอสวาย-เวือนคำ แขวงจำปาสัก สปป.ลาว ระยะทางรวม 461 กิโลเมตร

เพื่อพัฒนาเส้นทางสายหลักให้มีสภาพพร้อมรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน ตลอดจนกิจกรรมทางเศรษฐกิจในด้านอื่น ๆ ที่จะตามมา รัฐบาลกัมพูชาจึงดำเนินการขอความช่วยเหลือจากนานาชาติ อาทิ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น สวีเดน ไทย และสหรัฐอเมริกา รวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศ เช่น ADB และองค์การสหประชาชาติ เป็นต้น ในการปรับปรุงเส้นทางสายต่าง ๆ รวมทั้งเส้นทางคมนาคมอื่น ๆ โดยคาดว่าเส้นทางสายหลักทั้ง 7 สาย จะลาดยางแล้วเสร็จภายในปี 2552 ทั้งนี้ ในส่วนของประเทศไทยตกลงให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงเส้นทางสายรอง แก่กัมพูชาจำนวน 2 สาย ได้แก่ **เส้นทางหมายเลข 48** ระยะทาง 153 กิโลเมตร ซึ่งแยกออกจากเส้นทางหมายเลข 4 บริเวณกิโลเมตรที่ 130 ไปทางทิศตะวันตกจนถึงจังหวัด Kaoh Kong ซึ่งติดกับจังหวัดตราดของไทย พร้อมทั้งก่อสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กข้ามแม่น้ำจำนวน 4 แห่ง และ**เส้นทางหมายเลข 67** ระยะทาง 151 กิโลเมตร ซึ่งแยกออกจากเส้นทางหมายเลข 6 ที่จังหวัด Siem Reab ขึ้นไปทางเหนือจรดด่านชายแดนไทย-กัมพูชา (จังหวัดศรีสะเกษ-จังหวัด Otdar Meanchey) นอกจากนี้ กัมพูชายังขอให้ไทยพิจารณาให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุง**เส้นทางหมายเลข 68** ระยะทาง 125 กิโลเมตร ซึ่งแยกออกจากเส้นทางหมายเลข 6 ที่จังหวัด Siem Reab ขึ้นไปทางเหนือจรดด่านชายแดนไทย-กัมพูชา (จังหวัดสุรินทร์-จังหวัด Otdar Meanchey)

CAMBODIA ROAD NETWORK

ที่มา : Ministry of Public Works and Transport, Cambodia

ส่วนวิเคราะห์เศรษฐกิจ ฝ่ายวิชาการ
มีนาคม 2549